

Z Glinek na zamek Dybów

[1]

Brzegiem Wisły przy Forcie X i ruinach zamku Dybów powiedzie w sobotę 25 marca 2023 r. pieszka wycieczka z cyklu "Wędrówki rodzinne z PTTK". W tym samym czasie odbędzie się "Rajd Topienia Marzanny".

Na wyprawę, organizowaną przez Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego im. Mariana Sydowa w Toruniu, mogą się wybrać wszyscy chętni mieszkańcy Torunia i regionu. Spotkanie turystów nastąpi o godz. 9.00 na pętli MZK (autobusy nr 10, 29) przy ul. Szubińskiej na Glinkach.

Trasa długości ok. 10 km biegnie z osiedla Glinki przez Małą Nieszawkę i dalej wzdłuż brzegów Wisły przez Fort X, ruiny zamku Dybów do pl. Rapackiego. Wycieczkę poprowadzi przewodnik turystyki pieszej PTTK Tadeusz Perlik.

Przy ruinach zamku Dybów uczestnicy będą mogli przyłączyć się do odbywającego się w tym samym czasie na Kępie Bazarowej zakończenia 52. "Rajdu Topienia Marzanny". Osoby chcące skorzystać ze świadczeń tego rajdu muszą zapisać się i uiścić wpisowe w Oddziale Miejskim PTTK w Toruniu.

"Rajd Topienia Marzanny" to obok "Złotu Pieczonego Ziemniaka" druga najstarsza impreza turystyki kwalifikowanej, organizowana przez OM PTTK w Toruniu. Impreza odbędzie się na dwóch trasach pieszych, które zakończą się na plaży miejskiej przy ruinach zamku Dybów. Pierwsza trasa rozpocznie się o godz.10.30 na przystanku MZK (linie nr 11, 131) przy skrzyżowaniu ul. Łódzkiej i Okólnej (Stawki), a druga o godz. 10.30 na pętli MZK (linia nr 13) przy skrzyżowaniu ul. Rudackiej i Glinieckiej (Rudak). Trasy będą miały po 4 km długości.

W trakcie rajdu organizatorzy rozstrzygną następujące **konkursy**: na oryginalną kukłę Marzanny – symbolu zimy, na najbardziej oryginalny gaik – symbol wiosny (prace zespołowe), na projekt kolejnego znaczka rajdu, na program – piosenkę tematycznie związaną ze zwyczajami pożegnania zimy i powitania wiosny oraz na żywy gaik – zespołowe dekorowanie w określonym czasie wybranego

uczestnika przyniesionymi materiałami ekologicznymi (krepa, papier, tasienki, kokardy). Dla uczestników są przygotowane okolicznościowe znaczki i drożdżówki, natomiast na zwycięzców poszczególnych konkursów czekają nagrody i upominki. Komandorem Rajdu Topienia Marzanny będzie przodownik turystyki pieszej PTTK Marek Ruciński. Wpisowe uprawniające do udziału w imprezie należy opłacić w Biurze Oddziału Miejskiego PTTK przy ul. Piekary 41. Ilość uczestników jest ograniczona.

Marzanna - nazwa kukły przedstawiającej boginię, którą w rytualny sposób palono lub topiono w czasie wiosennego święta Jarego, aby przywołać wiosnę. Zwyczaj ten, zakorzeniony w pogańskich obrzędach ofiarnych, miał zapewnić urodzaj w nadchodzącym roku. Wierzono, że zabicie postaci przedstawiającej boginię śmierci spowoduje jednocześnie usunięcie efektów przez nią wywołanych (zimy) i nadejście wiosny. Kukłę wykonywano ze słomy, owijano białym płótnem, zdobiono wstążkami i koralami. Tradycja nakazywała, aby dziecięcy orszak z Marzanną i zielonymi gałązkami jałowca w dłoniach obszedł wszystkie domy we wsi. Po drodze podtapiano Marzannę w każdej wodzie, jaka się nadarzyła. Wieczorem kukłę przejmowała młodzież. W świetle zapalonych gałązek jałowca wyprowadzano Marzannę ze wsi, podpalano i wrzucano do wody. Z topieniem Śmiercichy, również obecnie, związane są różne przesady: nie wolno dotknąć pływającej w wodzie kukły, bo grozi to uschnięciem ręki, obejrzenie się za siebie w drodze powrotnej może spowodować chorobę, a potknięcie i upadek – śmierć w ciągu najbliższego roku. Kościół katolicki próbował zakazać obchodzenia starosłowiańskiego zwyczaju. W 1420 r. Synod Poznański nakazywał duchowieństwu: "Nie pozwalajcie, aby w niedzielę odbywał się zabobonny zwyczaj wynoszenia jakiejś postaci, którą śmiercią nazywają i w kałuży topią". Rodzima tradycja okazała się jednak silniejsza. Obecnie obrzęd łączony jest z nastaniem kalendarzowej wiosny 21 marca.

Informacja na podstawie informacji Henryka Miłoszewskiego, OM PTTK w Toruniu.

Na zdjęciu: Zamek Dybów, fot. Lech Kamiński

Odnośniki:

[1] https://www.torun.pl/sites/default/files/zamek-dybow_lech-kaminski_m.jpg